

ПЕРЕДУМОВИ РОЗВИТКУ УСНОГО МОВЛЕННЯ ДЛЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЦІЛЕЙ

Т.О. Кот, Л.І. Шиліна

Факультет лінгвістики

Національний технічний університет України «КПІ ім. Ігоря Сікорського»

Навчання іноземної мови студентів технічних спеціальностей поряд з засвоєнням базових мовних знань включає ще й навчання із спеціальними цілями. Володіння іноземною мовою для професійних цілей у зв'язку з інтенсивним розвитком міжнародних контактів, засобів комунікації та транспорту все більше стає пов'язаним з активними видами мовленнєвої діяльності – говорінням та письмом [1]. Ці види діяльності ґрунтуються на традиційних для спеціальних немовних навчальних закладів видах мовленнєвої діяльності – на читанні і слуханні. Різні види читання в навчанні іноземної мови є основним видом діяльності для збагачення словникового запасу студентів та їх ознайомлення з особливостями мови [3]. В той же час багатьом фахівцям стає потрібним володіння навичками говоріння англійською мовою. Але говоріння як активне засвоєння незвичних для студента звуків та сполучень звуків може бути пов'язано з деякими проблемами. Студенти можуть мати різний потенціал засвоєння усної мови. Багато залежить від різних умов попередньої мовної підготовки [2]. Це – навчання англійської мови в дошкільний період та у молодших класах середньої школи, початок навчання англійської мови у підлітковий період (5 клас середньої школи), студенти, які в середній школі вивчали іншу іноземну мову (мови), або з різних причин не мали умов вивчати основи англійської мови в середній школі. Зустрічаються студенти, які мали можливість додатково вивчати англійську мову, на різних курсах, а також в процесі навчання в країнах англійської мови, або під час перебування в цих країнах з іншими цілями. Потенціал для розвитку навичок усного мовлення залежить також від методики навчання іноземної мови, яка переважала (лексико-граматичні методи або комунікативні методи).

Студенти також можуть мати різну мотивацію для розвитку усного мовлення. Одним це потрібно для вирішення простих комунікативних задач, іншим – для ведення переговорів, проведення презентацій, читання доповідей. Є студенти, які планують швидко адаптуватись в англійськом професійному оточенні за своїм фахом.

Коли людина відчуває, що вона відносно легко засвоює іноземну мову, вона скоріше обере вид професійної діяльності, пов'язаний з цією мовою. І навпаки, той, хто з різних причин відчуває, що володіти англійською мовою для нього важко, обирає види професійної діяльності, не пов'язані з говорінням англійською мовою. Такі люди свої сили, час, можливості, спрямовують на оволодіння іншими видами діяльності.

Володіння іноземною мовою більше залежить від потенціалу людини, ніж інші види діяльності, оскільки в процесі поділу праці можливо вибрати елементи діяльності більш сприятливі для засвоєння та для подальшої роботи, а

мову (або окремі види мовленнєвої діяльності) можна або цілком знати, або не знати. Для усного мовлення характерним є також вміння вирішувати комунікативні задачі з використанням невеликої кількості мовних засобів, але це може бути пов'язано з невисоким рівнем мовної культури.

Таким чином, можна стверджувати, що для навчання англійського усного мовлення потрібно більшою мірою, ніж для інших видів діяльності, враховувати індивідуальні особливості студента. Це – попередня підготовка, потенційні здібності, мотивація, обумовлена планами майбутньої діяльності студента та його відчуттям співвідношення зусиль та результатів в опануванні мовою.

Велику роль у складних умовах оволодіння іноземною мовою (зокрема усним мовленням) відіграє також наполегливість студента. Яку потрібно розвивати, підтримувати, спрямовувати у потрібному напрямку. Тут значення може мати не тільки безпосередня робота студента над мовним матеріалом, але й пошук індивідуальних можливостей розвитку його потенціалу в засвоєнні іноземної мови, що може бути пов'язаним з іншими видами діяльності (не тільки мовленнєвої).

Перспективним для подальших досліджень може бути визначення найбільш типових варіантів потенціалу засвоєння усного англійського мовлення у студентів. Цікавим може бути також дослідження ролі інших (зокрема немовних) видів діяльності, які можуть сприяти розвитку мовленнєвого потенціалу студента. При навчанні усного мовлення потрібно також визначати оптимальне співвідношення роботи «людина-людина» та «людина-комп'ютер» з урахуванням індивідуальних здібностей студента, його цілей та можливостей навчального закладу.

Література

1. Амеліна С.М. Формування лексичної компетентності студентів у процесі вивчення іноземної мови// С.М.Амеліна// Інноваційні методи викладання іноземних мов у немовних вищих навчальних закладах: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. - К.: НУХТ, 2015. – С. 7-9
2. Лозова О.М. Психологічні аспекти засвоєння іноземної мови: Навчально-методичний посібник/ О.М. Лозова. – К.: , 2010.–143 с.
3. Шаимова Г.А., Шавкиєва Д.Ш. Профессионально-ориентированное обучение английскому языку в неязыковых вузах// Молодой ученый – 2013. - №11(58) – с. 692-694